

نوشداروی نئولیبرال: تعبیه فضایی در رمان خورشیدی اثر ایان مکیون

سید محمد مرندی (نویسنده مسؤل)

استاد ادبیات انگلیسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

زهره رامین

استادیار ادبیات انگلیسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

محمدباقر شعبان پور

دانشجوی دکتری ادبیات انگلیسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

چکیده

رمان خورشیدی، نوشته ایان مکیون، به دلیل بازنمایی مناقشه برانگیز علل تغییرات اقلیمی و راه حل پیشنهادی اش برای این فاجعه جهانی، زمینه ساز بحث های بسیاری شده است. این مقاله نگرش رمان را درباره منشأ تغییرات اقلیمی مورد خوانش قرار می دهد و به ارزیابی پروژه بی سرانجام شخصیت محوری داستان برای نجات زمین می پردازد. دامنه مطالعاتی این نوشتار به توصیفات راوی درباره شخصیت ها و رویدادهای داستان محدود می شود. مقاله، با کمک ایده «تعبیه فضایی» دیوید هاروی، با خوانش موشکافانه رمان، بر بافتاری که داستان در بستر آن روایت می شود تمرکز می کند. این تمرکز با این هدف صورت می گیرد تا دگردیسی زمین به محیطی مصنوع را به نام سیاره توضیح و نشان دهد که این دگردیسی به منظور دستیابی به ضریب ارتفاع بالاتر و جریان آزاد سرمایه و کالاها انجام شده است. مقاله استدلال می کند که پروژه تولید انرژی خورشیدی از سوی شخصیت اصلی داستان ابتکاری نئولیبرالیستی است برای جایگزینی شیوه تولید کم سود با شیوه تولید پرسودتر در نظام سرمایه داری و همچنین در جهت مدیریت و مواجهه با دوره بحرانی انباشت مازاد سرمایه و نه مصیبت گرمایش زمین.

واژگان کلیدی: تعبیه فضایی؛ تغییرات اقلیمی؛ سرمایه داری؛ محیط مصنوع؛ نئولیبرالیسم.